

Studie- og progressionsplan for

STUDIEOMRÅDET

Årgang 2020

HADERSLEV HANDELSSKOLE

DET BLÅ
GYMNASIUM

HHX

Studieområdet

1. Identitet og formål

Identitet

Studieområdet er et samarbejde mellem fag inden for og på tværs af hhx-uddannelsens faglige hovedområder: humaniora og samfundsvidenskab, herunder særligt økonomiske fagområder. I studieområdet arbejdes med teorier og metoder i relation til individ, virksomhed og samfund i tilknytning til almenmenneskelige spørgsmål og kulturelle, økonomiske og politiske fænomener.

Formål

Studieområdet er centralt for udviklingen af elevernes almindelige dannelse, idet det medvirker til, at eleverne skærper deres forståelse af sig selv som individer og borgere i et demokratisk samfund, styrker evnen til at forholde sig ræsonnerende til omverdenen og udvikler forståelsen af menneskers forskellighed på baggrund af personlige, sociale og kulturelle faktorer. Studieområdet udfolder en vifte af flerfaglig viden og kundskaber og metodiske aspekter, som tilsammen styrker elevernes studiekompetence, herunder deres innovative, globale og digitale kompetencer. Eleverne skal udvikle bevidsthed om metodebegreber og evne til kritisk at håndtere såvel faglige metoder som studiemetoder i flerfaglige sammenhænge, hvilket bidrager til at kvalificere deres valg af videre uddannelse og job. Studieområdet udvikler desuden elevernes bevidsthed om fagenes identitet, forskellighed og samspil om konkrete problemstillinger. Studieområdet udfordrer elevernes kritiske sans og fremmer deres evne til at anvende viden og kundskaber på praktiske og teoretiske problemstillinger af almen, økonomisk og samfundsmæssig karakter.

2. Faglige mål og fagligt indhold

Faglige mål

Eleverne skal kunne:

- beherske relevante faglige mål i studieområdets fag
- formulere og analysere en problemstilling ved at kombinere viden og faglige metoder fra flere forskellige fag
- perspektivere besvarelsen af en problemstilling i forhold til kulturelle, økonomiske og politiske temaer i samtiden
- reflektere over forskellige fags og faglige metoders muligheder og begrænsninger
- søge, udvælge og behandle relevant faglig information

- forholde sig kritisk til faglig information og eget arbejde
- formidle flerfaglige problemstillinger og resultater mundtligt og skriftligt
- beherske mundtlige og skriftlige fremstillingsformer.

Fagligt indhold

Studieområdet er organiseret i syv forløb. Temaerne for de enkelte forløb skal tilsammen dække mindst fire af følgende områder:

- Digitalisering
- Kultur, marked og kommunikation
- Menneske, etik og rettigheder
- Bæredygtighed
- Regulering af markedskræfterne
- Globalisering
- Matematiske modeller og økonomisk analyse
- Sprog og karriere

Temaerne for de resterende tre forløb kan vælges frit, så længe de hver for sig og tilsammen profilerer hhx-uddannelsens faglige hovedområder og tager afsæt i problemstillinger som er væsentlige for elevernes almindelse og bevidsthed om sammenhænge mellem økonomi, samfund og kultur. Alle fag kan indgå i studieområdet, så længe de understøtter uddannelsens merkantile og studieforberedende profil og forbereder eleverne til arbejdet med studieområdeprojektet (SOP). De 2 enkelte fag indgår i studieområdet med et omfang, der afspejler fagets tyngde i uddannelsen og fagets muligheder for at bidrage til opfyldelse af studieområdets mål.

3. Tilrettelæggelse

Didaktiske principper

Skolens leder fordeler studieområdets 210 timer nogenlunde ligeligt mellem de enkelte forløb. Skolens leder udarbejder desuden en studieplan for den samlede undervisning i studieområdet, således at der gennem undervisning, studiemetoder, arbejdsformer og produkter sikres en sammenhæng mellem forløbene i studieområdet, under hensyntagen til det i pkt. 2.2. beskrevne faglige indhold.

Studieplanen indeholder følgende elementer:

- Rækkefølge af forløbene
- Forløbenes indhold
- Undervisningstid for de indgående fag i hvert forløb
- Fordybelsestid

- Evaluering
- Progression med hensyn til arbejdsformer, studiemetoder, mundtlighed, skriftlighed og produktkrav.

Undervisningen tilrettelægges, så den bidrager til opfyldelse af faglige mål i de indgående fag og til opfyldelse af de faglige mål for studieområdet, og således at elevernes arbejde med faglige kundskaber, emner og metoder udvikler deres faglige og innovative kompetencer, selvstændighed, samarbejdsevne og reflektive tænkning. Det skal ske gennem en problemorienteret tilgang, hvor der reflekteres over faglige metoders muligheder og begrænsninger. Endvidere skal tilrettelæggelsen af arbejdet i studieområdet sikre, at eleven med udgangspunkt i faglig viden opnår mestring af selvstændige arbejdsprocesser, hvorigennem elevens studie- og karrierekompetence styrkes.

Arbejdsformer

Undervisningen tilrettelægges tematisk med variation og progression, således at stadig flere studiemetoder, produkt- og arbejdsformer tages i brug. I den forbindelse arbejdes blandt andet videre med elevernes erfaringer fra almen sprogforståelse og økonomisk grundforløb. Der skal indgå både individuelt og gruppebaseret arbejde, såvel som både mundtligt og skriftligt arbejde i studieområdet. Forløbene skal munde ud i varierende produktformer, under hensyntagen til forløbenes karakter og elevernes faglige niveau, således at den enkelte elev gøres parat til at udarbejde det afsluttende studieområdeprojekt. Der ydes vejledning i et omfang og på en sådan måde, at elevernes arbejdsproces understøttes. Tilrettelæggelse, undervisning og produktkrav i de enkelte forløb skal understøtte elevernes faglige refleksioner over fagenes bidrag og forløbenes progression i opfyldelsen af studieområdets faglige mål. De enkelte forløb tilrettelægges i et samspil med de faglige mål for fagene og fagenes kernestof.

I forbindelse med et af forløbene udarbejder eleverne individuelt en skriftlig rapport i fagene dansk og historie. I forbindelse med et af forløbene udarbejder eleverne individuelt en skriftlig rapport i mindst et studieretningsfag i samarbejde med et andet fag. Der afsættes ca. 12 timers fordybelsestid til hver af disse rapporter.

It

Undervisningen i alle studieområdets dele tilrettelægges, således at fagligt relevante informationsteknologiske værktøjer inddrages som en integreret del af elevernes arbejde med at strukturere deres opgave- og projektløsninger og med at udarbejde og formidle deres arbejde. Digitale medier inddrages for at styrke elevernes samarbejdsevne gennem videndeling, og digitale mediers auditive og visuelle muligheder bruges til at understøtte og variere elevernes produkter og formidling af faglige resultater. Ligeledes indgår relevante informationsteknologiske værktøjer og programmer i forbindelse med elevernes arbejde med at indsamle og behandle informationer. Undervisningen i studieområdet skal sikre, at elevernes evne til kritisk vurdering af informationer fortsat styrkes. Desuden skal arbejdet med it bevidstgøre eleverne om god og ansvarlig web-etik, og eleverne skal opnå forståelse af, hvorledes det at indgå i og etablere digitale fællesskaber kan bidrage til en kreativ og nuanceret arbejdsproces.

4. Evaluering **Løbende evaluering**

Den løbende evaluering skal sikre, at eleverne reflekterer over deres faglige udvikling i studieområdet og deres udvikling fra gymnasieelever til studerende. Den skal gennem et bredt spektrum af evalueringsformer stimulere elevernes refleksion over deres udbytte af undervisningen. I forbindelse med hvert forløb i studieområdet foretages en evaluering. Grundlaget for evalueringen er de faglige mål. Gennem den løbende evaluering sikres, at eleverne undervejs i studieområdet opnår en klar opfattelse af niveauet for og udviklingen i deres faglige og studiemæssige standard.

Prøveform

Studieområdeprojektet (SOP)

Efter afslutningen af de syv forløb udarbejder hver elev på 3. år et studieområdeprojekt (SOP), som munder ud i en individuel skriftlig rapport. I studieområdeprojektet fordyber eleven sig i et selvvalgt område som belyses ved hjælp af to fag, hvoraf mindst et skal være på A-niveau, og mindst et skal være et studieretningsfag.

Skolens leder skal i den forbindelse sikre, at kombinationen af fag underbygger den faglige fordybelse i fagene og området. Området udvælges i samarbejde med relevante lærere og afgrænses på en måde, der sikrer, at der ikke kan ske genanvendelse af afsnit og/eller konklusioner fra besvarelser, som tidligere er blevet afleveret og bedømt. Et fag, der indgår i en elevs studieområdeprojekt, indgår på det højeste niveau, eleven har eller har haft faget.

På baggrund af det valgte område udarbejder eleven under vejledning en problemformulering for studieområdeprojektet. Studieområdeprojektet og den tilknyttede problemformulering kan ikke begrænses til fagligt stof, der er indgået i den enkelte elevs undervisning. Problemformuleringen afgrænser det valgte område og angiver, hvad der skal undersøges og analyseres for at besvare denne. Eleven skitserer samtidigt, hvilke materialer og faglige metoder eleven forventer at inddrage i sin besvarelse.

På baggrund af problemformuleringen udarbejder elevens vejledere den endelige opgaveformulering, som sikrer, at eleven har mulighed for at opfylde de faglige mål for studieområdet. Opgaveformuleringen skal indeholde flere taksonomiske niveauer, rumme begge de indgående fags faglighed, give mulighed for faglig fordybelse, der på væsentlige punkter ligger ud over undervisningen i mindst et af rapportens fag, og være mulig at besvare fyldestgørende inden for de tidsmæssige rammer for studieområdeprojektet.

Opgaveformuleringen udleveres til eleven ved skriveperiodens begyndelse og besvares i den skriftlige rapport, som også er grundlaget for en mundtlig eksamination. Sammen med opgaveformuleringen kan der vedlægges et mindre bilagsmateriale, som ikke er blevet drøftet med eleven under den tidligere vejledning, og som skal indgå i elevens besvarelse af opgaveformuleringen.

I studieområdeprojekter, hvori der indgår fremmedsprog, skal en del af de anvendte materialer være på dette eller disse sprog. Hvis et eller flere fremmedsprog indgår, kan skolen godkende, at rapporten helt eller delvist udarbejdes på ét af de pågældende sprog.

Studieområdeprojektets rapport omfatter følgende elementer: Forside, opgaveformulering, resumé, indholdsfortegnelse, indledning, metodeovervejelser, besvarelse af opgaveformuleringen, konklusion, noter, litteraturliste og evt. bilag. Rapporten skal have et omfang af 15-20 normalsider a 2400 anslag. Heri medregnes forside, indholdsfortegnelse, noter, litteraturliste, figurer, bilag og lignende ikke.

Det skriftlige arbejde med rapporten placeres enten i perioden primo november til medio december med prøveafholdelse i vinterterminen eller i perioden primo marts til medio april med prøveafholdelse i sommerterminen. Til dette arbejde afsættes 20 timers undervisningstid og 30 timers fordybelsestid fordelt på 10 dage, hvor der ikke gives anden undervisning. Mindst fem dage af den afsatte tid skal placeres sammenhængende. I de 20 timers undervisningstid indgår vejledning og SOP-relaterede aktiviteter med tilstedeværelse af relevante lærere.

Vejledning

Der gives vejledning i alle faser af elevens arbejde med studieområdeprojektet. Skolens leder udpeger blandt skolens lærere vejledere for den enkelte elev. Hvis der i elevens studieområdeprojekt indgår et fag, der er blevet afsluttet før 3. år, skal skolens leder sikre, at eleven tilbydes vejledning i faget. Skolens leder sikrer, at der i god tid før skriveperioden i studieområdeprojektet finder en proces sted, hvor eleven under vejledning har mulighed for at vælge område og udarbejde problemformulering for studieområdeprojektet. Vejledningen tilrettelægges, så vejlederne har indsigt i elevens selvstændige arbejde med afgrænsning og udarbejdelse af problemformuleringen og efterfølgende besvarelse af opgaveformuleringen. Skolens leder tilrettelægger endvidere vejledningen således, at der sikres en klar adskillelse mellem lærerens rolle som vejleder og bedømmer, og vejledningen må derfor ikke omfatte en bedømmelse af væsentlige dele af elevens besvarelse. Vejlederne må ikke over for eleven kommentere studieområdeprojektets skriftlige produkt eller vejlede eleven i rapportens faglige område i perioden fra aflevering og frem til den mundtlige prøve.

Den mundtlige eksamination i studieområdeprojektet

Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af eksaminandens studieområdeprojekt.

Før prøven sendes et eksemplar af eksaminandens studieområdeprojekt til censor. Eksaminator og censor skal samlet have kompetence inden for de fag, der indgår i eksaminandens rapport. Eksaminator og censor forholder sig i god tid inden den mundtlige prøve sammen til styrker og svagheder i eksaminandens rapport.

Eksaminationstiden er ca. 30 minutter. Der gives ingen forberedelsestid. Eksaminationen tager udgangspunkt i eksaminandens op til 10 minutter lange præsentation og fremlæggelse af centrale problemstillinger i den skriftlige rapport. Eksaminationen former sig herefter som en samtale

mellem eksaminand, eksaminator og evt. censor med udgangspunkt i de faglige mål for studieområdet.

Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad eksaminandens præstation opfylder de faglige mål for studieområdet.

Ved bedømmelse af den skriftlige rapport lægges vægt på:

- I hvilket omfang opgaveformuleringen er besvaret
- Relevant udvælgelse, anvendelse og kombination af viden og metode fra de indgående fag
- Faglig indsigt og fordybelse og evne til at sætte sig ind i relevante nye faglige områder
- Anvendelse af relevant materiale
- Faglig formidling og fremstillingsform.

Ved den mundtlige eksamen lægges vægt på:

- Den mundtlige præsentation af rapporten og dens vigtigste konklusioner
- Faglig dybde og selvstændighed
- Forståelse af de indgående fags og faglige metoders muligheder og begrænsninger i forhold til arbejdet med studieområdeprojektets problemstillinger
- Perspektivering af projektets problemstillinger til aktuelle kulturelle, økonomiske og/eller politiske temaer af relevans for studieområdet
- Formidling af centrale konklusioner og refleksioner.

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af den skriftlige rapport og mundtlige præstation. Det er alene eksaminator og censor, der bedømmer den samlede præstation.

5. Overordnet studieplan med placering af de enkelte studieområdeforløb mm.

	1.g	2.g	3.g
1. semester	<p>Grundforløb</p> <p>Studieretningsforløb starter uge 45</p>	<p>SO2 Strategi</p> <p>SO3 Europæisk imperialism</p> <p>SO4 Matematiske modeller og økonomisk analyse</p>	<p>SO5 Bæredygtighed</p> <p>SO6 Globalisering</p> <p>SO7 Tendenser i samtiden/Danmark efter 2000</p> <p>Dansk/historie-opgaven (DHO) udarbejdes i tilknytning til forløb 7</p>
2. semester	<p>SO1 Digitalisering</p>	<p>Erhvervs-case</p> <p>Studieretningsopgave (SRO) udarbejdes i eksamensperioden</p>	<p>Studieretningsprojekt (SOP)</p>

6. Beskrivelse af de enkelte studieområdeforløb

SO1	Digitalisering.
Indhold	<p>Forløbet foregår på første år og er det første SO-forløb, eleverne stifter bekendtskab med i deres gymnasietid.</p> <p>Forløbet er ét af de givne fra læreplanen for studieområdet og bærer derfor den overordnede titel: <u>Digitalisering</u>. Herunder fokuseres især på sociale medier og anvendelsen af disse. I forløbet skal forskellige fag bidrage til elevernes arbejde med og faglige indsigt i sociale medier.</p> <p>Slutproduktet er en oplysende hjemmeside, som de laver i mindre grupper i løbet af ugen. Hjemmesiden skal informere om sociale medier, den hertil knyttede delingskultur og faldgruberne ved de sociale medier. Eleverne skal pitche deres hjemmeside om fredagen – den sidste dag i forløbet.</p>
Involverede fag	Dansk, Samfundsfag, Informatik og Erhvervsjura.
Undervisningstid for de enkelte fag	<p>Forløbet strækker sig fra mandag til fredag og er fordelt således:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dansk: 15 timer (LR, RH, ML, KC). • Samfundsfag: 6 timer (JK). • Informatik: 6 timer (HJ). • Erhvervsjura: 3 timer (WK).
Fordybelsestid for de enkelte fag	Ingen.
Særlige fokuspunkter	<p>De forskellige fag dækker alsidige vinkler på emnet.</p> <p>Danskfaget arbejder med selvfortællinger på de sociale medier. Eleverne skal i løbet af ugen formulere et portræt af deres gruppe, som skal tilføjes deres hjemmeside. Dertil skal de producere en vox-pop og skrive en nyhedsartikel om Emma Holten og hendes oplevelse af digital krænkelser, hvilken skal inkluderes på jeres hjemmeside.</p> <p>Informatik skal bidrage til oprettelsen af hjemmesiden samt viden om it-sikkerhed og beskyttelsen af egen digitale identitet.</p> <p>Samfundsfag fokuser på moderne identitetsdannelse og eleverne skal arbejde med overvejelserne om, hvorfor den usunde delingskultur opstår i disse år. Faget arbejder med metodiske og kvantitative undersøgelser vedrørende eleverne digitale delingskultur (spørgeskemaundersøgelser). Hertil er der knyttet sociologiske teorier.</p>

	<p>I Erhvervsjura får eleverne et indblik i de juridiske konsekvenser ved ulovlig deling af materiale samt krænkelse på de sociale medier.</p> <p>Fagene supplerer altså hinanden med forskellige perspektiver på begrebet digital dannelse.</p> <p>Dertil er der inkorporeret foredrag. Eksempelvis nedenstående:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Emma Holten holder foredrag ud fra egne erfaringer. Hun er selv blevet udsat for hævnporno, og hun har gjort det til sin personlige mission at modarbejde denne tendens i ungdommen/samfundet. - Christian Mogensen fra Center for Pædagogik holder oplæg om hævnporno og delingskultur ud fra et inkluderende og forstående perspektiv på den overordnede delingstendens. Center for pædagogik anskuer udviklingen i et sociologisk og psykologisk perspektiv. - Hassan Najem fra Haderslev Kommune og Hotspot-teamet forklarer, hvordan denne delingskultur helt konkret modarbejdes i et kommunalt regi (SSP).
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Tværfaglighed. Holdundervisning. Feltarbejde. Casearbejde. Gruppearbejde/gruppeprojekt. Oplægsholdere. Skriftlighed på de grundlæggende taksonomiske niveauer.</p>
<p>Evaluering</p>	<p>Den sidste dag i forløbet fremlægger grupperne deres hjemmeside over for underviserne. Eleverne vurderes ud fra deres faglige viden og indholdet på deres hjemmeside. Denne skal indeholde de elementer, som vi har arbejdet med i ugen. Dvs. artikler, videoer, kommentarspor, faktabokse, tal, statistik osv.</p> <p>Eleverne vurderes ud fra deres hjemmesides opbygning, indhold, sprog og overvejelserne bag hjemmesidens målgruppe.</p>
<p>Progression</p>	<p>SO1 skal være grundstenen i det fremadrettede SO-arbejde. Materialevalg, arbejdsformer og produktkrav er i denne omgang lærerstyret. Rammerne er altså definerede, hvorimod hjemmesidens udformning er op til elevernes selvstændighed og kreativitet.</p> <p>I SO1-forløbet skal eleverne opnå en indsigt i, hvorledes det tværfaglige samarbejde kan komme i spil. Den tværfaglige tankegang skal de tage med sig til de næste SO-forløb.</p> <p>I form af fremlæggelsen trænes eleverne gradvist i at fremlægge sit arbejde struktureret og fokuseret og kan indgå i en samtale om sit arbejde på en nuanceret og reflekterende måde.</p>

<p>Kort intro af UV (2 modulers fordybelse)</p>	<p>Udarbejd en analyse af Egetæppers eksterne situation ud fra omverdensmodellen, og konkluder hvilke muligheder og trusler omverdenen rummer for Egetæpper.</p> <p>Udarbejd desuden en brancheanalyse med udgangspunkt i Porters five forces, og en kort analyse af købeadfærden på B2C-markedet for Egetæpper.</p> <p>Opsummer hvilke konsekvenser dette har for Egetæpper i en OT-analyse.</p> <p>I skal anvende/udfylde de i erhvervscasebogen opstillede bilag som skal afleveres som del-opgave onsdag kl.14.25</p> <p style="text-align: center;"></p> <p>Med udgangspunkt i jeres analyser skal i udarbejde en SWOT-Analyse med konklusion.</p> <p style="text-align: center;"></p> <p>Med udgangspunkt i erhvervscasebogen skal i læse om målet med en synopsis, lære hvilket indhold der stilles til opstillingen af en synopsis og bilag. I skal desuden læse afsnittet om metode således at i kan udarbejde et metodeafsnit. Dernæst skal i udarbejde en synopsis som skal præsenteres om fredagen.</p>
<p>Kort intro af UV</p>	<p>I skal arbejde med SO2 hele uge 41:</p>
<p>Gennemgang af UV (2 modulers fordybelse)</p>	

Tidsforbrug	<p>4 moduler dagligt mandag til torsdag.</p> <p>Fredag vil der være en mundtlig evaluering på max. 20 minutter per gruppe.</p>
Arbejdsform	<p>I arbejder i grupper på maks. 4 personer. Der må max. være 8 grupper i en klasse.</p> <p>Der føres fravær ved alle modellers timestart.</p>
Produkt	<p>I skal udarbejde en synopsis på 3-5 sider, hvor I i oversigtsform sammenfatter jeres analyser (konklusioner) samt vurderinger i arbejdet med Egetæpper.</p> <p>Synopsen skal i alt indeholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forside • Indholdsfortegnelse • Metode afsnit samt • Virksomhedskarakteristik • SWOT med konklusionerne fra analysearbejdet • Kildefortegnelse og bilag. <p>I skal IKKE lave udfordringer og løsningsforslag- det venter vi med til erhvervs-case i foråret!</p> <p>(Metode og konklusioner må maksimalt fylde 5 sider tilsammen. Det resterende sider tælles ikke med i sideantallet.)</p> <p>Ved en mundtlig evaluering skal I kort præsentere jeres analysegrundlag, opstille jeres samlede vurdering og herefter forsvare jeres synopsis. Den mundtlige evaluering varer i alt 20 minutter.</p> <p>Til den mundtlige evaluering forventer vi følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 7-8 min fremlæggelse - Derefter spørgsmål og evaluering/karaktergivning

Involverede fag	Engelsk, historie, tysk og spansk
Undervisningstid for de enkelte fag	Engelsk: 10 Tysk: 10 Spansk: 10 Historie: 10
Fordybelsestid for de enkelte fag	Engelsk: 5
Særlige fokuspunkter	Væsentlige faglige mål Terminologi, afsender-modtager forhold, sproglig analyse, varierede former for autentisk sprog, tekstanalyse af sagprostatekster, perspektivering af tekster, viden om indisk, spansk og tysk historie/kultur/samfund.
Væsentligste arbejdsformer	Læroplæg, dokumentaranalyse, selvstudie + elevpræsentation, gruppearbejde
Evaluering	elevpræsentationer + i engelsk en skriftlig aflevering (essay on India) hvor eleverne skal anvende udvalgte aspekter af deres tilegnede viden om Indien før og nu i et debatterende essay.
Progression	Eleverne har i 1.g haft et forløb i engelsk om kulturforskelle herunder forskellige kulturteorier og modeller – disse bidrager til elevernes for forståelse af de kulturelle aspekter i SO3. Eleverne kan bruge deres viden om landenes historie i deres videre arbejde i sprogfagene og som inspiration til deres SOP.

SO4	Konjunkturer og bilsalg i det økonomiske kredsløb
Opgave	<p><i>"Der sælges stadig færre mikro-biler i Danmark, viser tallene fra De Danske Bilimportører. Andelen var i de første ni måneder af 2017 19 procent, og den er på samme tidspunkt i år 11 procent.</i></p> <p><i>Det størst voksende bilsegment er SUV, der er steget fra 17 til 26 procent"</i></p>

	<p style="text-align: right;">af Jens Ellertsen, Erhverv, den 1. november 2018</p> <p>Bilsalget i Danmark påvirkes blandt andet af den førte finanspolitik og dansk økonomisk vækst. Det har stor effekt på virksomhederne i bilbranchen, hvis salg svinger i takt med konjunkturerne. Dermed påvirkes regnskaberne hos virksomhederne i bilbranchen. Bilsalget af forskellige biltyper udvikler sig dog forskelligt, og man kan undre sig over hvorfor.</p> <p>Projektet her er flerfagligt, og fagene matematik, virksomhedsøkonomi og international økonomi indgår.</p> <p>Ud fra fagenes kernestof i projektet (nedenfor), projektkurserne i VØ, IØ og matematik og med inspiration fra udleverede artikler, skal eleverne lave en selvvalgt problemformulering, som skal besvares i en synopsis. Det skal altså handle om bilbranchens salg og regnskaber, finanspolitikken, økonomisk vækst og sammenhænge her imellem.</p> <p>Synopsen skal uddybes mundtligt i et gruppeoplæg. Synopsis skal være på cirka 2-3 sider og der skal anvendes relevant teori og økonomiske begreber fra alle 3 fag i jeres besvarelse af problemformuleringen, således at eleverne demonstrerer beherskelse af delelementer fra alle 3 fag. Det mundtlige oplæg suppleres med grafer og tabeller.</p>
Tidsforbrug	5 hele projektdage á 4 moduler – derudover fordybelsestid.
Arbejdsform	Gruppearbejde
Produkt	<p>Mundtligt oplæg på 5-7 minutter om en selvvalgt problemformulering på baggrund af synopsis på 2-3 sider.</p> <p>Synopsis skal indeholde</p> <ul style="list-style-type: none"> • problemformuleringen, • et kort resumé, • projektarbejdets konklusioner og vurderinger, • en samlet konklusion samt • en beskrivelse af, hvad gruppen vil fokusere på i deres mundtlige oplæg på maksimalt tre sider, og

	<ul style="list-style-type: none"> • bilag på 5-10 sider. Derudover naturligvis forside, indholdsfortegnelse og kildefortegnelse.
Krav til besvarelsen fra matematik	<ul style="list-style-type: none"> • Eleverne skal udlede den finanspolitiske multiplikator ud fra forsyningsbalancen • Analysere sammenhængen mellem multiplikatoren på den ene side og forbrugskvoten, skattesatsen og importkvoten • Analysere sammenhængen mellem den økonomiske vækst i Danmark og bilsalget
Krav til besvarelsen fra IØ	<ul style="list-style-type: none"> • Eleverne skal bruge både kvantitativ, kvalitativ og komparativ metode • Begrebet multiplikatoreffekt skal inddrages • Konjunkturer og bilsalg i det økonomiske kredsløb skal inddrages
Krav til besvarelsen fra VØ	Eleverne <ul style="list-style-type: none"> • skal udarbejde og anvende en regnskabsanalyse af BMW Danmark A/S. • skal anvende de udleverede kilder. • skal inddrage yderligere kilder. • skal diskutere hvordan konjunkturerne har påvirket BMW Danmark A/S regnskaber og nøgletal.
Fagligt kerne stof i fagene:	<u>Fagligt kerne stof i International økonomi:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Økonomisk vækst og måling heraf (IØ B 2017 kapitel 3, afsnit 3.2) • Forsyningsbalancen og multiplikatorvirkningen (IØ B 2017 kapitel 3, afsnit 3.4 og 3.5) • Finanspolitik (IØ B 2017 kap 8) <u>Fagligt kerne stof i Virksomhedsøkonomi:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Kapitel 12-16 i lærebogen <u>Fagligt kerne stof i Matematik:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Matsamf, Systime, kapitel 4 og 5: https://matsamf.systeme.dk/index.php?id=1#c125
Mål for forløbet	<u>Mål fra studieområdet:</u> Eleverne skal kunne formulere og analysere en problemstilling ved at kombinere viden og faglige metoder fra IØ, matematik og VØ. Eleverne skal kunne søge, udvælge og behandle relevant faglig information. Eleverne skal kunne formidle <i>flerfaglige</i> problemstillinger og resultater mundtligt og skriftligt-

Eleverne skal kunne give en klar, sammenhængende, velstruktureret og nuanceret skriftlig fremstilling under anvendelse af citater, figurer, illustrationer, relevante henvisninger, noteapparat og litteraturliste.

I den mundtlige fremlæggelse skal eleven i et klart, nuanceret og korrekt sprog kunne redegøre for sin undersøgelse med en passende detaljeringsgrad og samtidig kunne reflektere over og perspektivere undersøgelsen. Dette skal ske under anvendelse af relevante visuelle hjælpemidler. Eleven skal desuden kunne indgå reflekteret og præcist i en (fler)faglig dialog om sin undersøgelse.

SO5	Bæredygtighed
Indhold	Casebaseret forløb med udg. i valgt virksomheden. Indledningsvist redegørende og analyserende. Herefter en kreative proces, hvor der skal udvikles konkret bæredygtige tiltag, og disse betydning for case virksomheden analyseres og vurderes.
Involverede fag	Afsætning / VØ / innovation
Undervisningstid for de enkelte fag	Timerne er fordelt mellem de to faglærere, således at de fleste moduler er dækket med min. 1 faglærer. Undervisningen er fra 8.10-14.25 alle dage undtagen fredag, hvor der er evalueringssamtaler.
Fordybelsestid for de enkelte fag	2 t pr fag
Særlige fokuspunkter	Den tredobbelt bundlinje. Parametermix Positionering
Væsentligste arbejdsformer	Projektarbejde /case
Evaluering	Fremlæggelse i grupper
Progression	

SO6	Globalisering – internationale relationer
Indhold	<p>Hvert af de involverede fag bidrager med en synsvinkel på det overordnede emne.</p> <p>Historie: Dansk udviklingsbistand og motiverne bag. Vi kigger på udviklingen i bistanden og motiverne/strategier over tid, og diskuterer forskellige holdninger til udvikling i den tredje verden med fokus på Afrika. Der er desuden fokus på historisk metode.</p> <p>Engelsk: USA's forhold til resten af verden med hovedvægt på Trumps periode, men også med tråde til Obama-administrationen og USA's tradition for økonomisk, kulturel og militær involvering globalt set.</p> <p>IØ: centrale begreber som globalisering vs afglobalisering, frihandel vs protektionisme, samt handelsteorier.</p> <p>Afsætning: foredrag ved en virksomhed med henblik på at afdække den globaliserede værdikæde. Desuden foredrag om forskellige investorsynsvinkler.</p>
Involverede fag	Historie B, engelsk A, IØ B/A, afsætning A
Undervisningstid for de enkelte fag	Hvert af de involverede fag har 4*80 minutters undervisning. Derudover desuden vejledning.
Fordybelsestid for de enkelte fag	Engelsk og afsætning afgiver fordybelsestid til forløbet – 5 timer hver.
Særlige fokuspunkter	<p>Udviklingsproblemer i den tredje verden. Ulandsbistand. USA's udenrigspolitik under Trump. Handelskrig. Handelsteori. Værdikæder.</p> <p>Desuden lægges der i forløbet stor vægt på elevernes faglige og metodiske arbejde med besvarelse af en opgaveformulering, og den efterfølgende præsentation af arbejdet.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Foredrag, gruppearbejde, præsentationer, projektarbejde

Evaluering	Eleverne udarbejder besvarelser af tværfaglige problemformuleringer og præsenterer deres arbejde i grupper. Formativ evaluering af elevernes præsentationer.
Progression	SO6 er placeret sent i det samlede SO-forløb og det forventes derfor at eleverne behersker en bred vifte af de faglige mål for studieområdet. I forbindelse med gruppepræsentationerne får eleverne feedback på både produkt, metodiske færdigheder og præsentationsteknik. Alt sammen med henblik på at guide eleverne i retning af SOP'en.

SO7	Det moderne Danmark.
Indhold	<p>Forløbet foregår på tredje år og er det sidste SO-forløb, eleverne skal beskæftige sig med inden studieretningsprojektet skydes i gang.</p> <p>Forløbet er ét valgfrit emne og bærer den overordnede titel: <u>Det moderne Danmark</u>. Forløbet fokuserer på danmarkshistorie efter Anden Verdenskrig med begyndelse i 1960'ernes højkonjunktur og begyndende velfærdsstat. Ligeledes beskæftiger danskfaget sig med de litterære strømninger i samme tidsperiode.</p> <p>Det er væsentligt, at elevernes øjne åbnes for, hvorfor fagene dansk og historie i mange tilfælde er gode samspilspartnere, og hvordan viden og metoder fra hvert af de to fag kan bruges til at skabe synergi.</p> <p>Slutproduktet er en obligatorisk, individuel rapport med et flerfagligt samarbejde mellem de to fag. Rapportens omfang er 8 normalsider.</p>
Involverede fag	Dansk A og Historie B.
Undervisningstid for de enkelte fag	<p>Forløbet strækker sig fra efterårsferien til juleferien. I ugen op til juleferien afsluttes forløbet med to skrive dage.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dansk: 15 moduler (ca.) • Historie: 15 moduler (ca.)
Fordybelsestid for de enkelte fag	Der er afgivet 12 fordybelsestimer til selve rapporten. Disse er særskilte og skal ikke afgives fra de enkelte fag.
Særlige fokuspunkter	<p>De to fag dækker alsidige vinkler på emnet fra 60'erne og frem til den nuværende klimakrise. Forløbet strækker sig over en længere historisk periode, som der undervises i, både kronologisk og tematisk.</p> <p>Problemformuleringerne til Dansk-historie-opgaven falder inden for tre tematiske kasser. De tre temaer er fordelt på migration, køn samt miljø.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Tværfaglighed.</p> <p>Klasseundervisning.</p> <p>Gruppearbejde.</p> <p>Individuelt projekt.</p> <p>Skriftlighed på de taksonomiske niveauer.</p>
Evaluering	<p>Eleverne vurderes ud fra de formalia, der knyttes til rapportformen. F.eks. indholdsfortegnelse, indledning, konklusion og dokumentation. Men der lægges også vægt på, at eleverne bliver bevidste om og lærer at arbejde med de skrivehandlinger, der knytter sig til rapportens</p>

	<p>forskellige dele og de taksonomiske niveauer. Elevernes vurderes derfor ud fra, hvorvidt opgaven er tilfredsstillende udført, og hvorvidt formalia er opfyldt. Evalueringen af DHO'en baseres derfor på følgende elementer:</p> <p>Udførelsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sammenhængen mellem dansk- og historiefaget. - Den faglige argumentation. - Brugen af problemformuleringen. - Valget af materiale. - Anvendelse af faglige metoder. - Den samlede konklusion. <p>Formalia og sprog:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Genrebevidsthed. - Sproglig korrekthed og præcision. - Disposition og systematik. - Anvendelse af citater, figurer, illustrationer m.v. - Brugen af relevante henvisninger, noteapparat og litteraturliste.
<p>Progression</p>	<p>I udarbejdelsen af Dansk-historie-opgaven skal eleverne opnå kompetencer i at gennemføre en projektproces, så de gøres parate til at udarbejde det afsluttende studieområdeprojekt, hvor det skriftlige produktkrav også er en rapport.</p> <p>Eleverne skal gerne opleve en progression i rapportarbejdet. Derfor er dansk-historie-opgaven stilladseret således, at eleverne får tre angivne emner, som de kan vælge imellem. Undervisere formulerer selve problemformuleringerne og udvælger det materiale, som eleverne som minimum skal inddrage i analysen.</p> <p>Eleverne skal dertil på egen hånd informationssøge og udvælge supplerende materiale, der ikke er anvendt i undervisningen.</p> <p>DHO'en har altså SOP'en som forbillede men er mindre omfattende og mere stilladseret.</p>

